

MEMO van college aan de raad

datum : 17 januari 2011
aan : Gemeenteraad
van : College
onderwerp : Ruimhartig Armoedebeleid gemeente Bergen
Portefeuillehouder : Janina Luttk-Swart
Inlichtingen bij : L. Hulskamp

Aanleiding

- De memo wordt opgesteld op initiatief van het college als onderdeel van de actieve informatieplicht

Kernboodschap

- Wat was de exacte vraag en de toezegging?
Achterliggende vraag: De mogelijkheden te onderzoeken om ook mensen met een inkomen tot 120% te betrekken bij het ruimhartig armoedebeleid en de raad hier bij de voorjaarsnota over te informeren. Hierbij ook de overweging mee te nemen om aan te sluiten bij de Alkmaarpas en deze uit te breiden met activiteiten in de gemeente Bergen.
- Waar wil het college informatie over verschaffen?
College wil *tussentijds* informatie verschaffen over de vorderingen van het door uw raad gevraagde onderzoek.

Waaruit bestaat het minimabeleid:

Bijzondere bijstand is de basis van het minimabeleid. Er zijn twee soorten bijzondere bijstand:

1. Individuele bijzondere bijstand: Bij individuele bijzondere bijstand gaat het om een individuele verstrekking, waarop een individuele aanvraag en een afzonderlijke afweging berust (de 'noodzakelijkheidstoets'). Daarbij wordt tevens gecontroleerd of de kosten daadwerkelijk gemaakt zijn.
2. Categoriele bijzondere bijstand: Voor enkele groepen biedt de Wwb gemeenten de mogelijkheid om vaste bedragen te verstrekken zonder te controleren of de kosten waarvoor die bijstand wordt verstrekt noodzakelijk en daadwerkelijk gemaakt zijn. Er is wel sprake van een individuele aanvraag, maar de noodzaak van een bepaalde verstrekking wordt als vanzelfsprekend beschouwd. Bij categoriele bijstand gaat het om noodzakelijke kosten van iemand in een bijzondere situatie. Het gaat om kosten van bestaan waarin de algemene bijstand niet voorziet. Er zijn bij wet verschillende vormen van categoriele bijzondere bijstand vastgelegd.

Tot voor kort was de maximale inkomensgrens voor beide vormen van bijzondere bijstand 120% van de bijstandsnorm. Het wetsvoorstel tot wijziging van de WWB regelt dat categoriele bijzondere bijstand vanaf 1-1-2012 alleen aan personen met een inkomen tot 110% van de voor hen toepasselijke bijstandsnorm mag worden verleend. Het wetsvoorstel beperkt daarmee de mogelijkheden die gemeenten hebben om categoriele bijzondere

bijstand te verlenen op basis van artikel 35 van de WWB. In onze gemeente gaat het concreet om de volgende regelingen:

- de vergoeding van de premie van de collectieve zorgverzekering voor minima
- regeling deelname maatschappelijk verkeer voor 65 plussers
- regeling voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen

Ook de gemeente Alkmaar is wettelijk verplicht haar beleid aan te passen. De Alkmaarpas is één van de categoriale regelingen van de gemeente Alkmaar die onder deze wetswijziging valt.

Inwoners uit Bergen met een inkomen tot 120% van de voor hen van toepassing zijnde bijstandsnorm kunnen nog wel op basis van individuele gronden een beroep doen op de bijzondere bijstand. De criteria daarvoor zijn vastgesteld op grond van artikel 35 lid 1 Wwb. Het moet dan gaan om:

1. Uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende;
2. Noodzakelijke kosten van het bestaan
3. Die naar het oordeel van het college niet uit de draagkracht kunnen worden voldaan.

Hierbij is sprake van individueel maatwerk, zodat deze vereisten per geval moeten worden beoordeeld. Deze individuele beoordeling vindt plaats op grond van beleidsregels vastgesteld door ons college. Het blijft dus voor het college mogelijk om in individuele gevallen, met een inkomen boven de 110% een steuntje in de rug te geven.

Niet alleen de aanstaande wetswijziging is aanleiding om het minimabeleid te herijken. Ook andere ontwikkelingen zorgen voor nieuwe inzichten die wij graag in ons minimabeleid willen vertalen. Voorbeelden zijn de vergrijzing en ontgroening van onze gemeente, de effecten van de bezuinigingen in het sociale domein op onze (kwetsbare) inwoners en de ontwikkelingen op het gebied van de WMO. Gezien bovenstaande willen wij een grondige aanpassing van het minimabeleid realiseren. In 2012 zullen wij het minimabeleid herijken en de financiële consequenties daarvan in beeld brengen. Hiervoor moet worden vastgesteld welke kosten voortvloeien uit bijzondere omstandigheden en niet betaald kunnen worden uit het inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm. Tevens zullen wij onderzoeken of alle belangrijke voorzieningen voor minima zijn opgenomen in het beleid of dat aanvullingen nodig en wenselijk zijn. Ook zullen wij onderzoek doen naar het niet-gebruik van voorzieningen van minima om (o.a. ouderen) op minimumniveau beter te bereiken.

Gezien de ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijke zaken is het te voorbarig om de resultaten van dit onderzoek in de voorjaarsnota op te nemen. Wij streven ernaar een herijkte versie van het minimabeleid in het tweede halfjaar van 2012 aan uw raad aan te bieden. De intentie is om de motie mee te nemen bij de uitwerking van het minimabeleid. Tot die tijd is maatwerk aan de orde en zullen we per individueel geval beoordelen of bijzondere bijstand nodig is.